

498/20

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

६२६/२० (६२६)

ग्रंथ नाम

कुरुणाभूत स्तोत्र

विषय

स्तो. रत्न. भूपाव्या.

(1)



अथ करुणामृतस्तोत्रप्रारम्भः



(2)



(2A)

श्रीगणेशायनमः अथसंतमालिकाप्रारंभः ॐ
नमोजीएकदंता देवीगौरीहराचियासुता करुणा
करावीदयावंता लंबोदराआदिमूर्ती १ नमन-
माझे शारदेमाये मजलाकृपादृष्टीपाहे वान्चेह
रिगुणगाय ऐसीसोयमजघावी २ नमनमाझे
श्रीगुरुनाथा दयाळू कावेजीसमर्था हरिगुणना
मामृतकथा वदवीआतांयथारुची ३ नमनमा
झे श्रोतयांप्रती कथाएकावीपरमप्रीती जेणेपा
वनत्रिजगती तेतुम्हाप्रतीनिवेदितों ४ सकळ
करांचातूंईश पूर्णब्रह्मसनातनव्यंकटेश स्थि-
रकरूनियांमानस हरिचरित्रश्रवणकीजे ५ ज्या

(3)

क०
१

पासून निर्माण त्रिगुण तो भक्तीस्तव झालास गु-
ण शेषाचली अवतरून भक्तजन उद्धरिले ६ ऐ-
सातो जगनिवास करुणावचनी प्रार्थितो देवि दान-
स श्रोते ऐकासावकाश अति आदरें करूनी ७
जयजयाजी व्यंकटेशा पुराण पुरुषोत्तमापरेशा
भक्तांची पुरविशी आशा माझी उपेक्षा कांकेली ८
युगायुगी भक्तांसी स्मरतां पावसी हृषीकेशी तो-
तू आळसयुक्त झालासी मजन पावसी स्मरण मा-
त्रें ९ गजेद्रसंकटी आळवीतुज जळीं कासाविस-
झाला गज तेव्हां तू पावलासी गरुडध्वज गजेद्रें-
चो जमानिलें १० चक्रें नक्रविदारिला गजेद्रतु-

स्तोत्र

१

(BA)

वांसोडविला तोपुरुषार्थकायझाला नकळेस्वामी
मज ११ द्रौपदी आणिलीसभास्थानीं खळदुरा-
त्माबोलेवाणी नम्रकरितांयाज्ञसेनी तेव्हांचक्र-
पाणीस्मरलीतुज १२ गरुडासीटाकूनिमागे तूंघा
विन्नलासीलागवेगे वस्त्रेंपुरविलीअंगें संख्यारहीत
गोविंदा १३ वनीअसतांपांडवांगना दुर्वासभ्रुषीआ
लेभोजना तेव्हांजाऊनिवृंदावना कृष्णाकृष्णाआळ
वीतुज १४ तूंघाविन्नलासीनिजसुरा ऐकूनद्रौपदी-
चेकरुणोत्तरा धाविन्नलासीएकांगवीरा शारङ्गध-
रातेसमझी १५ आश्रवासिलेंद्रौपदीसी भाजीचेंपानमा
गूनघेसी काहीनकळतांपांडवांसी ऋषीश्वरासींतृप्त-

(५)

क०
२

केले १६ लाक्षागृहीरक्षिले विषअमृतासारिखेके
ले जयद्रथापासूनवांचविले पार्थालागीजगदीशा-
१७ कृतयुगींप्रल्हादा हिरण्यकश्यपेंथोरकेली-
आपदा स्तंभींअवतरूननिगोविंदा रक्षणकेलेंतय
चे १८ त्रेतायुगींतुजविभीषण अनन्यभावेंआ-
लाशरण त्यासदेऊनलंकाफवून अक्षय्यकरून
निस्थापिला १९ ध्रुववैसविलाअटळपदीं ज्याप
दासीचलनाही कधी तेंत्वांदिधलेकृपानिधी म-
हिमावेदींवर्णिजेतुझा २० उपमन्युशिशुबाळक
मातेसीदुग्धमागेनिष्टंक देवदेईल म्हणूनकोतुक
सहजकेलेमायेने २१ बाळेकेलेतुझेस्मरण तूदया

स्तो०

२

(५A)

सागरपरिपूर्ण बाळकासिद्धपाळुहोऊन क्षीरसिं-
धूदीधला २२ यमभयेंत्रासलीकुटिणी शुकमिसें
प्रार्थिलेंचक्रपाणी ऐसीजीकांपापरवाणी तीवेंकुं
ठसदनीपाठविली २३ अजामिळब्राह्मण स्त्रीसं-
गेंझालाअंत्यजन पुत्रमिसेंनारायण म्हणूनतु-
झेंस्मरणपैकेले २४ तूधाविज्जलासितमाळनीळ
यमनेतहोताअजामिळा सोडविला त्वांगोपाळा
भक्तवत्सलागोविंदा २५ भिक्षुटीजाउनिवनांत
री पक्षफळेंओंटीभरी चारवूनिपाहेनिर्धारी स्वा
दवैरवरीपैलागे २६ उच्छिष्टफळेंजमाकरी तुज-
लागींअर्पीश्रीहरी भावदेखोनिअंतरीं तिचाअं

(5)

क्र०
३

गिकारी झालासी २७ कटईमाजीमंडूकबाळी -
ज्वाळालागतीतयेतळीं आतांमरेनयेकाळीं म्हणो
निवनमाळी स्मरलीतुज २८ तेहांपावलासीगोपा
ळा ज्वाळाकेलियाशीतळा वांचविलेंमंडूकबाळा
अद्भुतलीलाहरितुझी २९ पक्षीहोतावृक्षावरी पा
रधीससाणासोडीतयावरी वृक्षवेदिलावागुरीं मग
बाणगुणीलाविला ३० पक्षियानेकेलेतुझेस्मरण
तूंधाविन्नलासीव्याळहोऊन पारधीयासदशकस्त
न हानिंचाबाणसोडविला ३१ तेणेपाडिलातोस-
साणा पक्षीउडोनिगेलागगना ऐसीयेभक्तसंरक्ष
णा लागितुझेअवतार ३२ हरणीआणिपाडसें क्री

स्तो०

३

(57)

डाकरितीरहिवासें पारधियानें येऊनकेसें एकाएकी-
पेंकेले ३३ भंवतालाविलावणवा श्वानें सोडितांघे-
तीधांवा निदानजाणोनिकेशवामाधवा स्मरणतुझे
पेंकेले ३४ भक्तवत्सलाबामुरारी पर्जन्यपाडिला-
तयेअवसरी अग्निविद्भविलाक्षणामाझारी मार्गह
णीसपेंझाला ३५ हरिश्रंद्र आणितारामती निर्वा-
णीतुजलागींस्मरती अरिष्टेंदूरकरूनश्रीपती राज्य
पदींस्थापिली ३६ भक्तवत्सलामुरारी बळीसपाता-
ळींदिधलीनगरी युगेंलोटलींअद्यापवरी द्वाररक्षि
सीतयानें ३७ तुजउद्देशेंअंबकःपी व्रतकरितांद्वाद
शी कृपारूहोऊनितयासी दहाअवतारांसीत्वांधरिले

(6.)

क०
४

३८ रुक्मांगदकरी एकादशीव्रत तयासीतुं झालासे
कृपावंत नगरनागरिक लोकसमस्त नगरीनेलीवैकुं-
ठासी ३९ पेदाकरी पाषाणपूजा तेंपूजातुं घेसी अधो-
क्षजा ज्याचे मनीभावनाही दुजा त्याचिया काजापा-
वसी ४० उद्धवासी धर्जितां द्वारपाळ तवतो मनीझा-
ला विकळ त्यासितुं होऊनि स्नेहाळ देवतार्चनदारव-
विलें ४१ अवघे भक्तदारविले मूर्तिमत उद्धवासी वा-
टलाविस्मय बहुत भक्तकैवारी श्री अनंत अतिअद्भु-
तवाटलें ४२ दावाग्निपीडितां गोपाळा तेंनिज मुरवें
गिळिल्या ज्वाळा ऐसीकेली प्रतापलीळा कृपालु वा-
गोविंदा ४३ गर्भागांसीं परिक्षितीसी वांचविलें ताह-

स्तो०

४

(6A)

षिकेशी अंतीभागवतउपदेशूनतयासीं मोक्षपदासी
पावविलें ४४ गोपिकाभावितिजयापरी तैसाचतूंहो-
सीश्रीहरी तुजआणिकउपमादुसरी घावयासरीअ
सेना ४५ सुदामाहोरुनपरमकष्टी पोहेमिळविले-
तीनमुष्टी मगद्वारकेसीउठाउठी तुझियाभेटीपात-
ला ४६ आवडीतयासन्मानेसी आदरंकरूनभेट
लासी पोहेमुरवामाजीघालिसी मगसांगसीसुरवगो-
ष्टी ४७ पोह्यांसिकेलेप्रतिउचित दिधलेंसुदामपुरर
त्नरवचित ऐसाहृपालुतूअनंत संख्यारहितगुणतु-
झे ४८ युगायुगीरक्षिलंभक्तां हीआहेपुराणप्रसिद्धक
था कलियुगींहिगोपीनाथा तैसाचिहोसीभक्तांसी-

(७)

क०
५

४९ ज्ञानदेवासीजनमानीभेद म्हणोनिमहिषामुरवें
वदविलेवेद दूरकेलाजनापवाद कृपाळूवागोविंदा ५०
कैसिकेलीनेणोकळा नाम्यासाठींफिरविलराउळा -
जीवनेविणझालाविळळा मगआडउचंबळिला. ५१
कृष्णदासमुद्रलक्ष्मी तेव्हांविमानदेखिलेंअंतरि-
क्षीं तुझियाकृपाकटाक्षी खोळंबविलेंतीनदिवस
५२ भरथरघुनाथाकेलीभेटी मगपावविलेवैकुंठी
ऐशातुझ्यागुणगोष्टी कवणवपूंशकेल ५३ क
विजाळणहोययशोदा तेंबाळझालासिमुकुंदा भ-
क्तांचेंउणेंआनंदकंदा कदापिपडोंनदेसी ५४ उदि
माचेरूपेंजाऊन एकनाथांचेंफेडिलेंऋण ऐसाउदा

स्तो.

(७A)

रधीरसर्वज्ञ तूंचिएकगोविंदा ५५ जनजसवंताचेघ
शिसमुदाव आलातेवर्षीनाहीठाव तेव्हांतूंकडाल
क्ष्मीनाक ब्राह्मणवेषझालासी ५६ डोईवरघेऊनसा
मग्रीचीमोट गृहपुसत आलासिनीट अवधीकरू
निखटपट मगगेलसितेशुनी ५७ कबीरगृहीअभि-
चावळसा तेंउदकझालासिजगदीशा लतीफजातां
राणिवसा तोमृत्युपासूनघोडविला ५८ गोव्याकुंभारे
पुत्रतुडविला अवघाचिरवलांतकर्मकेला बालाविवां
चउरविला पवाडे विठुलाकायवर्णू ५९ जगमित्रना-
ग्यासिव्याघ्रवेशें भेटलासिसुखसंतोषें गाईवगासि
जेविवरुषे तैशापरीचाटिलासी ६० राणाविषदेविरा-

(४)

क०
६

बाईसी तेव्हां आठविलें तुज हृषीकेशी विषासी क्रिया
अमृताऐसी तत्काळ तुवां आणि ली ६१ सांवत्याने फा
डिलें उदर तुज साठविलें सत्वर रुक्मिणीसी अभिनव
थोर घाटते झालें तेकाळी ६२ भक्तशरीरींच तुर्कज
रूप देखिलें गरुड ध्वज रुक्मिणीसी वाटले चोज पादांबु
जमगवंदी ६३ धरून सेना न्हावियाचे रूप रायाचा शांत
केला कोप धन्या घरीं दामोदर रूप क्रीडा करिसी गोविं-
दा ६४ पुरंदर विठ्ठल आला दशना तेणें पोटी धरिली अहं
भावना छेदून त्याचे अभिमाना हर्षें गायेनाच विसी ६५
चोरव्यामेळ्याचे रवासी घ्रास नीच याति म्हणून न करिसी
उदास गर्भासिले भवंडरास पुण्यामाजी साठविलें ६६ शिव

स्तो.

६५

बासअकरादिवसभीमाजळीं खारक्षिलेंसवनमाळी वाचे
 चीकाढोनखिली ब्रीदावळीपढविली ६७ मृत्युंजयपडतां
 गंगोदकीं तूंधाविन्नलासिएकाएकी हातठेऊनीघस्तकीं
 संतांसरतापेंकेला ६८ जातीचावाणीतुकाराम तुझिये
 भजनींधरिलेंप्रेम त्यासितूंपावलासीपुरुषोत्तम उदकीं-
 कागदतारिले ६९ शिवापापुरवजातीचा चाळालाविला-
 भजनाचा त्यासीमार्गवैकुंठीचा सोपाकरूनदीधला
 ७० मुक्ताईवटेश्वरसोपान निवृत्तिदेवासितुझेंध्यान
 त्यांसिदेऊनआपलेंपण सरताकेलातिहींलोकीं ७१ रा-
 णाईसिदिधलापुत्र महिमादाखविलाविचित्र त्यानाग-
 याचेचरित्र साधुसंतवर्णिती ७२ सोभाग्याचाकामुधे

(१)

क०
७

श नरहरीसोनारआणिकूर्मदास आवडीवर्णितीचरि
त्रास म्हणूनिमानसत्यापाशी ७३ सहजानंदरामानं
द तुझेस्मरणीत्यांसआनंद म्हणऊनितूंकुपाकूगो-
विंद सर्वकाळत्यापासी ७४ केशवासिझालतुझाव
र थोरपणदेऊनिकेलाथोर रामदासाचीभक्तीदेखून
फार तूसामोरालोटलासी ७५ माणकोबातुझेबोधे-
बोधला अरिष्टापासूनसोडविला तुझेपोंवाडेवर्णा-
वयाला मतिकेंचीगोविंदा ७६ सरव्यालागोनितुझा-
वेध कवित्ववदविलेंअगाध मालोसिकरूनिअंतरीं
बोध गुणआपलेंवदविले ७७ काशीबासींदिधला-
लक्ष्मीधर आदिपुरुषासीदिधलावर मोरेश्वराचाव-

स्तो-

७

(9A)

डिवार वाढविलात्वांगोविंदा ७८ संतोबासिआणूनदि-
धलीगीता अद्दयनामाकेलासरता पंडितासीअरवंडि
ता नामंतुवांदीघलीं ७९ प्राणगोपाळप्राणापरता-
अरवंडत्यासितूंभगवंता कृपाकरोनीगोसावीसुता-
करवींकविताअपरिमीत ८० लोलिबराजकरितांस्तव
न तैमस्तकींहूनकाटिलेंजीवन भक्तवत्सलतूंभगवा
न महिमाकवणवर्णशके ८१ तान्होबातुझे लडि-
वाळ त्यासितूंझालासिकृपाळ उदकाचेतूपकेवळ
तत्काळतुवांपैकेले ८२ स्त्रियेलागिंप्राणांतझाला
तेकांजयदेवतुजलागिंस्मरला तेकाळींधांवोनिवि-
टुला स्त्रियेसींत्याचेजिवविलें ८३ रायानेंमांडिलेंनि

(१०)

क०
८

दान तेहानरसीमेहत्यानेकेलेंतुझेंध्याच तूंकृपाळू
जगजीवन त्यासिंआलिंशुनसंबोधिशी ८४ मंबा-
जीकृष्णानकळतांचुना तुजअर्पिलाजगज्जीवना
भक्षिलापरीत्याचियाप्राणां वांचविलेंत्वांगोविंदा ८५
कोकियानेंघेवोनि तुझावेष पर्णिलेराजकन्येस राया
नेंमांडिलेंपरिक्षेस तेहानुजआठविलें ८६ ब्रिदासा
ठीहृषिकेशी त्याच्यारूपेप्रगटलासी राजाझालाप
रमसंतोषी पवाडेहृषिकेशीकायवर्णूं ८७ मुक्तेश्व-
रासिमुक्तदशा त्वादिधलीहृषिकेशा पुरवूनित्याचि
आशा भारतटीकावदविली ८८ राजाइदरिद्रेचिंता
करी तेहानंबडवियाझालासिश्रीहरी द्रव्याचीगोणी

स्तोत्र

८

(10A)

लोटिलीद्वारीं महिमा मुरारीनकलेतुझा ८९, केशवरा
यान्चकेश एकगुंतलाझाडाम एकयोजनपर्यंतत्यास
वाढविलात्वांगोविंदा ९० ज्ञानाबाईसम्लेंछेंदुष्टं अरि
ष्टआरंभिलेंमोठें तेव्हांतुझेंरूपगोमटे अंतरींआठवि
लेंतियेनें ९१ कृपाळुवाधावणेंकेले मांसआणिअ-
न्नाचीकैलीफुलें संकटापासूनसोडविलें महिमाबो
लेंकायवर्णूं ९२ गोमाईकेलीसरती तारु झालासिल
क्ष्मीपती भोजनकरूनतिचेहाती चरणाजवळीस्था
पिली ९३ रोहिदासालागींसकळविप्र छळणाकरि-
तीनिरंतर रापीनेंचिरलेजिह्वार तेव्हांयज्ञोपवीतझा
लासी ९४ बुलारवीयासिंदेहावसानी उपदेशकेला



मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com